

Z A P I S N I K
sa X sjednice Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju
i prostorno planiranje Skupštine Crne Gore 26. saziva, održane 21. i 25. septembra 2017.
godine

Sjednica je počela 21. septembra 2017. godine u 11.05 časova.

Predsjedavao je prof. dr Petar Ivanović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali poslanici/e, članovi/ce Odbora: Ana Nikolić i Mirsad Murić.

Sjednici nijesu prisustvovali članovi Odbora: Genci Nimanbegu, dr Predrag Sekulić, Marija Čatović i Bogdan Fatić.

U skladu sa članom 65 stav 2 sjednici su prisustvovali poslanik Ervin Ibrahimović i poslanice mr Sanja Pavićević i Aleksandra Vuković. Predsjednika Odbora je upoznat sa članom 65 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore i mišljenjem Kolegijuma predsjednika Skupštine Crne Gore (SK-KPS br. 433) od 14. oktobra 2009. godine.

Sjednici su u svojstvu predlagača prisustvovali: Pavle Radulović, ministar održivog razvoja i turizma, Zoran Tomić, sekretar Ministarstva održivog razvoja i turizma, Dragana Čenić, generalna direktorica Direktorata za planiranje prostora i Danilo Gvozdenović, generalni direktor Direktorata za građevinarstvo.

Sjednici su u skladu sa članom 67 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore prisustvovali: Sanja Lješević Mitrović, predsjednica Skupštine Udruženja pejzažnih arhitekata Crne Gore, kao i članice Udruženja Vesna Jovović, dipl. pejz. arh i Snežana Laban, dipl. pejz. arh.

Rad sjednice su pratili predstavnici medija.

Pošto je konstatovano da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje, za sjednicu je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED:

- Usvajanje zapisnika sa IX sjednice –

1. PREDLOG ZAKONA O PLANIRANJU PROSTORA I IZGRADNJI OBJEKATA;
2. TEKUĆA PITANJA.

Zapisnik sa IX sjednice Odbora usvojen je jednoglasno

1. Prva tačka dnevnog reda - PREDLOG ZAKONA O PLANIRANJU PROSTORA I IZGRADNJI OBJEKATA

Ministar održivog razvoja i turizma **Pavle Radulović** se složio sa cojenom Odbora da je sadržina obrazloženja Predloga zakona i Informativni pregled za Predlog zakona dovoljna

polazna osnova za raspravu i da nije potrebno uvodno obrazloženje. Ministar je istakao da su sve odredbe Predloga zakona više puta obrazlagane i predložio da se o Predlogu otvori diskusija u kojoj će dati odgovore na pitanja poslanika i ostalih prisutnih. Odbor je prihvatio predlog.

Poslanica **Ana Nikolić** je ocijenila da je Predlog zakona dobro osmišljen i avangardan, progresivan i za lokalnu upravu i za državu Crnu Goru i ukazala da najviše pažnje treba usmjeriti ka implementaciji zakona.

Sanja Lješковиć Mitrović, predsjednica Skupštine Udruženja pejzažnih arhitekata Crne Gore, upoznala je da se planiranju predjela poklanja pažnja već desetak godina. Istakla je da je predio jedan od resursa Crne Gore pa je 2007. godine započeta Priprema zakona o ratifikaciji Konvencije o predjelima, a već 2008. godine Skupština je donijela taj Zakon. Ocijenila je da je Predlogom zakona učinjen ogroman iskorak u pojednostavljivanju procedura i smanjenju broja planova i ukazala da na sistemski dio Predloga zakona nema primjedbi. Primjedbe koje je iznijela, u ime Udruženja, su se odnosile na pejzažnu arhitekturu i zaštitu predjela. Upoznala je da se u prostornom planu Države daju smjernice za planiranje predjela dok plana predjela u planu generalne regulacije nije predviđen, osim smjernica za pejzažnu arhitekturu. Iznijela je mišljenje da su to smjernice za projekte za ublažavanje posljedica onoga što je učinjeno predjelu. Saopštila je da su i međunarodni faktori, sa kojima Crna Gora saraduje, primijetili da se devastirani prostor može sanirati mjerama pejzažne arhitekture. Kao problem kod Predloga zakona vidi to da urbanistički projekat ne sadrži odredbe o pejzažnoj arhitekturi već postoji „uređenje terena“ i istakla da ni u idejnom niti u glavnom projektu nema pejzažne arhitekture. Postoji samo elaborat koji se, kako je istakla, može raditi naknadno pa je ukazala da je neophodno predvidjeti pejzažnog arhitektu za osjetljiva područja jer on poznaje prirodne procese, kulturnu baštinu i druge procese i odnose relevantne za gazdovanje prostorom. Istakla je da se Predlogom zakona neće postići da područje na kom se gradi ima npr. uređenu parcelu, što govori o činjenici da se pejzažna arhitektura ne shvata i ne poznaje. Iznijela je mišljenje da je plan predjela neophodan da bi i planeri mogli da ekonomski efikasno urade planove sa najmanje uticaja na predjele jer se njime determinišu osjetljive zone i intervencije koje se mogu u prostoru izvoditi.

Predsjednik Odbora, **prof. dr Petar Ivanović** podsjetio je članove Odbora da je Udruženje pejzažnih arhitekata dostavilo predloge i sugestije na Predlog zakona o planiranju i izgradnji a da su konkretni komentari dati za čl. 17, 45, 77, 78 i 79.

Sanja Lješковиć Mitrović obrazložila je predloge koji su Odboru poslani na razmatranje. Tako u članu 17 treba, po njenom mišljenju dodati „plan predjela“. S obzirom da se Crna Gora obavezala da će uspostaviti predione politike i integrisati predjele u politiku prostornog i urbanističkog planiranja, kao i u politike u vezi sa kulturom, zaštitom okoline, poljoprivredom, socijalnom i ekonomskom politikom, kao i u sve druge politike koje bi mogle direktno i indirektno uticati na predio, u članu 45 treba dodati „pejzažnu arhitekturu“, a u članu 77 „projekat pejzažne arhitekture“. U članu 78 treba dodati „projekat pejzažne arhitekture“. Ukazala je da ukoliko se u okviru izrade urbanističkog projekta, idejnog i glavnog projekta ne predvidi faza izrade pejzažne arhitekture doći će do značajne degradacije i gubljenja identiteta crnogorskih predjela. Podsjetila je da se posljedice dosadašnjeg neformalnog pristupa već vide u predjelima (Bokokotorski zaliv, NP Durmitor i

sl.) Istakla je da turiste i investitore privlači vrijednost i karakter predjela Crne Gore, ljepota i univerzalna vrijednost što se neadekvatnim intervencijama i izostankom faze pejzažne arhitekture može značajno degradirati. Govoreći o članu 79 istakla je da su prošlogodišnjim zakonskim rješenjem, Zakonom o zaštiti prirode, ukinute mjere zaštite predjela. Zato je mišljenja da ta oblast treba biti regulisana posebnim propisima pa treba predvidjeti izradu Podzakonskog akta za planiranje predjela i izradu projekata pejzažne arhitekture. Da bi postigli cilj kvalitetno uređenog prostora potrebno je da Zakon ima čvrstu nit koja će povezati čitav proces uređenja prostora i to kroz faze planiranja, projektovanja i izgradnje. Upoznala je i sa međunarodnom klasifikacijom zanimanja iz koje se vidi da arhitekta ne može da radi poslove pejzažnog arhitekta. Podsjetila je da se Crna Gora, ratifikujući Evropsku konvenciju o predjelima, obavezala da će identifikovati i procijeniti predjele, a izrada plana predjela doprinijeće da se definišu šeme i obrasci ljudskog ponašanja u predjelu, pogotovo u onim predjelima koji su pod zaštitom UNESCO-a.

Poslanica **mr Sanja Pavićević** je pozdravila donošenje ovog zakona i istakla da je procedura poslovanja pojednostavljena čime je uspješno planiranje prostora olakšano. Istakla je da je Predlog zakona inovativan jer ukida izdavanje dozvola, reguliše uklanjanje objekata. Istakla je da član 80 Predloga zakona decidno predviđa da se projekti odnosno elaborati zaštite kulturnih dobara, pejzažne arhitekture, procjene uticaja na životnu sredinu, protivpožarne zaštite, toplotne i zvučne zaštite objekta, energetske efikasnosti, enterijera i dr, izrađuju u toku izrade projekata iz člana 77 stav 5 i člana 78 stav 3 Predloga zakona ili nakon njihove izrade, u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima.

Po odobrenju predsjednika Odbora, **novinarka „Al Jazeera“ Milica Marinović**, pitala je kakav je stav predlagača povodom, u javnosti iznijetih, primjedbi da predloženi zakon stvara prostor za korupciju, isključuje učešće javnosti i zanemaruje mehanizme zaštite prirode.

Ministar **Pavle Radulović** istakao je da trpi ogromne pritiske javnosti povodom predloženog zakona, te da neće polemisati sa primjedbama na Predlog zakona koji smatra tehničkim propisom, pogotovo kada su primjedbe nedobronamjerne. Odgovarajući na konstatacije koje su iznijeli iz Udruženja pejzažnih arhitekata, saopštio je da plan predjela jeste definisan Pravilnikom i da nije uočena potreba da se on posebno tretira i u zakonu. Što se tiče projekta istakao je da plan generalne regulacije sadrži jasne smjernice i u njemu se nalazi ono što se mora naći u urbanističkom projektu. Upotrijebljeni izraz „nakon“ odnosi se na situacije da projekat ili elaborat mora biti u skladu sa drugim propisima (propisi o npr. energetske efikasnosti i dr). Ako predloženi zakon traži posebnu pažnju za sve nacionalne parkove onda je bespredmetna rasprava o nepostojanju mehanizama zaštite prirode. Istakao je da se doprinos lokalnih samouprava ogleda u učešću prilikom utvrđivanja koncepta plana, davanju mišljenja nakon javne rasprave o konceptu i mišljenja o nacrtu. Ukazao je da lokalne samouprave imaju i obaveznog člana u Savjetu za reviziju i da na taj način nadležnost lokalnih samouprava nije umanjena, već naprotiv.

Sanja Lješковиć Mitrović je izrazila bojazan da će se predloženi zakon zloupotrebljavati upravo zato što je poseban propis, t.j. Zakon o zaštiti prirode, prošle godine ukinuo mjere zaštite predjela, pa ova oblast ostaje nedefinisana i ne postoji obaveza izrade projekta pejzažne arhitekture.

Ministar **Pavle Radulović** naveo je primjer dat u članu 60 Predloga zakona koji se odnosi na komunalno opremanje građevinskog zemljišta koje obuhvata i izgradnju javnih zelenih površina u naselju, blokovskog zelenila na javnim površinama, terena za rekreaciju, dječijih igrališta, parkova, pješačkih staza i travnjaka, biciklističkih staza. Ukazao je da je to primjer da se predloženim zakonom ne zaobilazi pejzažna arhitektura, već naprotiv.

Povodom ove tačke dnevnog reda dogovoren je nastavak sjednice za ponedjeljak 25. septembar.

2. Druga tačka dnevnog reda – TEKUĆA PITANJA

Predsjednik Odbora, **prof. dr Petar Ivanović** predložio je da se Odbor na današnjoj sjednici upozna sa Konačnim izvještajem Državne revizorske institucije (DRI) donijetim povodom revizije finansijskog izvještaja Javnog preduzeća „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje – Budva“ za 2016. godinu. Upoznao je Odbor da je obavio razgovor sa predstavnicima DRI i JP “Regionalni vodovod Crnogorsko primorje – Budva” i predložio da Odbor razmotri Izvještaj za šest mjeseci, koliko je rok u Izvještaju za otklanjanje utvrđenih nedostataka. Odbor će tada utvrditi koje su preporuke implementirane, a zbog čega neke preporuke nije moguće primijeniti.

Odbor je prihvatio predlog.

Sjednica je prekinuta u 13.05 časova

.....

Sjednica je nastavljena 25. septembra, 2017. godine u 11.15 časova.

Predsjedavao je prof. dr Petar Ivanović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali poslanici/e, članovi/ce Odbora: Genci Nimanbegu, Marija Ćatović, Mirsad Murić i Bogdan Fatić.

Sjednici nije prisustvovala članica Odbora Ana Nikolić.

U skladu sa članom 65 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore sjednici je prisustvovala poslanica mr Sanja Pavićević.

Sjednici su, u svojstvu predlagača prisustvovali: Pavle Radulović, ministar održivog razvoja i turizma i Zoran Tomić, sekretar Ministarstva održivog razvoja i turizma.

Sjednici su, u skladu sa članom 55 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, prisustvovali poslanici Aleksandra Vuković i Adrijan Vuksanović.

Rad sjednice su pratili predstavnici medija.

1. Prva tačka dnevnog reda - PREDLOG ZAKONA O PLANIRANJU PROSTORA I IZGRADNJI OBJEKATA

Ministar **Pavle Radulović** je ponovio da se radi o tehničkom propisu i upoznao da je Ministarstvo otvoreno za sve dobronamjerne sugestije. Istakao je da Predlog zakona ne tretira pitanje imovine i upoznao da je Vlada imala sugestije na Predlog zakona koji joj je Ministarstvo dostavilo na utvrđivanje i tako izmijenjen Predlog dostavila u skupštinsku proceduru.

Predsjednik Odbora, **prof. dr Petar Ivanović** je ukazao na otvorenost Odbora za sugestije i predloge i upoznao da je Odbor usaglasio amandmane sa predlagačem Zakona.

Poslanik **Genci Nimanbegu** je upoznao da je tražio odlaganje sjednice Odbora i upoznao da je raspravi na početku sjednice prisustvovalo tri poslanika koji su članovi Odbora. Smatra da su primjedbe na Predlog zakona principijelnog karaktera. Podržava namjeru Ministarstva da se uredi prostor koji je devastiran i da je odgovornost za takvo stanje i lokalne samouprave i Države. Kao slabu kariku u sistemu planiranja prepoznao je inspekcijski nadzor i podsjetio da je nadležnost inspekcijskih službi od lokalnih samouprava prenijeta na nivo države kada je pitanje nelegalne gradnje bilo krivično djelo, što nije dalo rezultate. Postavio je pitanje da li je dovoljno postojanje samo dva predložena plana imajući u vidu potrebe i specifičnosti prostora. Istakao je da treba voditi više računa o građanima, a ne samo o investitorima. Postavio je pitanje zašto ne postoji isti princip usvajanja lokalnih planova kao i na državnom nivou i koliki će biti stvarni uticaj lokalne samouprave na planiranje prostora koji je od vitalnog značaja za građane lokalnih zajednica. Kao problematičnu je ocijenio primjenu odredaba koje se odnose na plan privremenih objekata jer je na tom području moguća nelojalna konkurencija. Smatra da će postojati tri nivoa planiranja i tri plana - Prostorni plan Crne Gore, Plan generalne urbanizacije i urbanistički projekat. S obzirom da skupštine lokalnih samouprava nemaju nikakvih nadležnosti, smatra da se radi o centralizaciji koja neće donijeti boljitak planiranju prostora.

Govoreći o urbanističko-tehničkim uslovima (UTU) istakao je da je sporno da iste izdaje Ministarstvo i da investitor gradi na osnovu prijave građenja i tehničke dokumentacije propisane Zakonom. Ukazao da korišćenje objekta nije dozvoljeno prije upisa u katastar nepokretnosti. Istakao je da je potrebno da UTU izdaju nadležne službe lokalne samouprave i zadržati izdavanje građevinske dozvole. Spornim je ocijenio i planiranje privremenih objekata na osnovu programa koji se donosi na period od pet godina. Postavio je pitanje da li Ministarstvo ima kapacitete za to. Naveo je primjer privremenih objekata na rijeci Bojani koji je usvojila Vlada i upoznao sa problemima do kojih je to dovelo. Postavio je pitanje na koji način je Ministarstvo obezbijedilo sprovođenje plana na nivou lokalnih samouprava jer se sprovođenje plana obezbijeduje urbanističkim projektom koji prepoznaje kao treći planski dokument.

Predsjednik Odbora, **prof. dr Petar Ivanović** je podsjetio da je dogovoreno da je dan za održavanje sjednica Odbora četvrtak i da je kontaktirao predsjednike klubova da se odrede zamjene za odsutne poslanike sa početka sjednice započete 21. septembra 2017. godine. Istakao je da nije jasno zašto nema predstavnika civilnog sektora jer su dobrodošli da iznesu

svoje sugestije jer je Odbor mjesto za usaglašavanje sugestija. Istakao je da se pogrešno tumače odredbe Predloga zakona vezano za isključene lokalnih samouprava iz procesa donošenja odluka i da se ide u centralizaciju.

Ministar **Pavle Radulović** je podsjetio na član 17 Predloga zakona i istakao da je mišljenja da je plan generalne regulacije dovoljan i za planiranje na nivou lokalnih samouprava. Kada su u pitanju UTU ukazao je da se članom 74 Predloga zakona definiše da se oni plaćaju što znači da će se povjeravati ti poslovi. Pojasnio je da ukoliko lokalna samouprava ne odgovori na zahtjev da će građani imati instancu kojoj se mogu obratiti. Pojasnio je da će, osim lokalnih samouprava, i privatnici koji imaju licencu moći da izdaju urbanističko-tehničke uslove. Saopštio je da Crna Gora ne raspolaže dovoljnim administrativnim kapacitetima za poslove uređenja prostora i izgradnje objekata. Ponovio je da lokalne samouprave, prema Predlogu zakona, imaju mnogo više mogućnosti da utiču na sadržaj plana nego do sada jer, pored već pomenutog učešća na javnim raspravama povodom koncepta i nacрта plana, lokalne samouprave imaju člana Savjeta za reviziju plana. Istakao je da savjet za reviziju radi sa planerima od projektnog zadatka do posljednje relevantne faze i može da utiče na stvarna dešavanja u prostoru. Upoznao je da je ono što je oduzeto formalno pravo lokalnih parlamenata da glasaju za lokalne planove. Naglasio je da je predviđeno povećanje prihoda lokalnim samoupravama kroz sistem plaćanja komunalija, gradske rente koja je stabilni prihod i drugih dugoročnih davanja. Ocijenio je da su, osim većih prihoda, projektovani i manji troškovi jer lokalne samouprave neće imati obavezu da plate izradu lokalne planske dokumentacije.

Govoreći o privremenim objektima istakao je da su sa naglašenom namjerom tretirani u Predlogu zakona kao nadležnosti Države, budući da u velikoj mjeri utiču na tokove urbanizacije, te da je ove procese potrebno usmjeravati i kontrolisati sa jednog mjesta. Bitna novina u odnosu na uređenost privremenih objekata je da se privremeni objekti postavljaju odnosno grade u skladu sa Programom privremenih objekata. Program privremenih objekata sadrži zone i smjernice sa UTU za postavljanje privremenih objekata, kao i vrste, oblik i dimenzije privremenih objekata. Program donosi Ministarstvo za period od pet godina, na osnovu predloga jedinice lokalne samouprave odnosno pravnog lica koje upravlja područjem morskog dobra odnosno nacionalnog parka, a po pribavljenom mišljenju organa državne uprave nadležnih za zaštitu kulturnih dobara i zaštitu životne sredine.

Podsjetio je da je, do predloženog zakona, Ministarstvo davalo saglasnost na usaglašenost plana nižeg reda sa planom višeg reda i na tehničku izvodljivost plana. Ni Ministarstvo ni lokalne samouprave nijesu mogli uticati na sadržaj tog dokumenta, što je nelogično jer su kao nosioci politike bili odgovorni za dešavanja u prostoru. Podsjetio je da su na lokalne samouprave bile prenijete nadležnosti u skladu sa zakonom. Istakao je da i Evropska konvencija predviđa isključivanje nadležnosti lokalnih samouprava iz razloga neefikasnosti i nesposobnosti. Sada, na nivou Savjeta za reviziju, preko svog člana, lokalne samouprave mogu uticati na idejno rješenje svakog projekta za lokalne samouprave. Naglasio je da za centar jedinice lokalne samouprave, plan generalne regulacije Crne Gore obavezno sadrži detaljno urbanističko rješenje, a po potrebi i za druge centre i naseljena mjesta. Što se tiče urbanističkog projekta, njega donosi Vlada na predlog Ministarstva. Urbanistički projekat izrađuje se za područja, definisana planom generalne regulacije Crne Gore, na kojima predstoji značajnija i složenija izgradnja odnosno koja predstavljaju posebno karakteristične

cjeline, za slučajeve prostora devastiranog bespravnom gradnjom, kao i za naselja i djelove naselja koji predstavljaju nepokretna kulturna dobra od međunarodnog i nacionalnog značaja. Predviđena je revizija urbanističkog projekta i dostavljanje urbanističkog projekta jedinici lokalne samouprave. Naveo je primjer u kojem su međunarodni eksperti (UNESCO) apelovali na nadležne organe u Crnoj Gori da izbjegavaju tzv. „tačkasto planiranje“. Istakao je da je predviđeno da se za svaki nacionalni park mora donijeti poseban plan, iako je cjelokupna teritorija Crne Gore podijeljena u tri regije, pa ne stoje primjedbe da prostor nije zaštićen. Do ovog Predloga zakona lokalna samouprava je imala projektni zadatak i izjašnjavala se o planu bez mogućnosti njegove izmjene. Sada, osim mišljenja o kojima je govorio, svaki projekat na nivou lokalne samouprave zavisi od saglasnosti koji na njega daje Glavni gradski arhitekta kojeg imenuje predsjednik lokalne samouprave.

Poslanik **Genci Nimanbegu** potencirao je da važeći Zakon nije primjenjivan jer da jeste, prostor ne bi bio devastiran koliko jeste. Iznio je mišljenje da su lokalne samouprave imale uticaja na izradu plana. Podsjetio je da su svi planovi koji su se odnosili na lokalne samouprave bili su na javnoj raspravi i da su građani mogli izvršiti uticaj na plan. Insistirao je na razlici u razumijevanju pojmova „uticaj“ i „odluka“ i tvrdnji da lokalna samouprava nema mehanizam uticaja na planiranje i donošenje svog planskog dokumenta. Citirao je član 28 Predloga zakona i ukazao na kratak rok za davanje mišljenja što će ministarstvo konstatovati kao da nema primjedbi na plan koji se odnosi na lokalnu samoupravu. Pitao je da li nedostajući potpis jednog člana Komisije za reviziju urbanističkog projekta može blokirati Izvještaj o reviziji urbanističkog projekta. Interesovalo ga je kakve su posljedice mišljenja člana komisije iz lokalne samouprave ukoliko se ne slaže sa planom. Sporno je ocijenio i sprovođenje plana generalne regulacije jer urbanistički projekat izrađuje glavni državni arhitekta na osnovu smjernica iz plana generalne regulacije Crne Gore, po pribavljenom mišljenju glavnog gradskog arhitekta i organa uprave nadležnog za zaštitu kulturnih dobara. Zaključio je da se ne traži saglasnost glavnog gradskog arhitekta. Smatra da ovako visok stepen prenošenja prava na pojedinca, i pored potrebe da se lako utvrdi odgovornost, vodi ka nepotrebnoj koncentraciji moći.

Predsjednik Odbora **prof. dr Petar Ivanović** iznio je mišljenje da su članom 28 precizno razganičene odgovornosti organa za tehničke uslove, lokalne samouprave i ministarstva i da, u dijelu revizije urbanističkog projekta, Predlog zakona vrlo precizno locira odgovornost.

Ministar **Pavle Radulović** je ukazao da kada je riječ o Izvještaju komisije za reviziju, onaj član koji se sa planom ne složi to će u izvještaju i navesti, a Vlada je ta koja će biti odgovorna za usvajanje Izvještaja.

Poslanica **Marija Čatović** je izrazila nadu da se predloženim zakonom može urediti prostor Crne Gore. Ukazala je na mali broj nadležnih inspektora i nedovoljnu svijest građana o potrebi očuvanja prostora. Smatra da su lokalne samouprave dovoljno uključene u sve faze procesa planiranja prostora i izgradnje objekata. Saopštila je da, što se Kotora tiče, odgovornost treba tražiti u Regionalnom zavodu za zaštitu spomenika kulture i Upravi za zaštitu kulturne baštine. Podsjetila je da je Kotor pod zaštitom UNESCO-a i se prije donošenja prostorno-urbanističkog plana, mora uraditi HIA (Heritage Impact Assessments - Studija zaštite kulturnog nasljeđa) studija. Istakla je potrebu uključivanja pejzažnih arhitekata

u procese planiranja prostora kako bi pomogli da se održi i revitalizuje prostor kao važan resurs. Postavila je pitanje važnosti planova koji su na snazi.

Poslanik **Predrag Sekulić** pozdravio je donošenje zakona koji na potpuno nov način uređuje sistem planiranja prostora, način i uslove izgradnje objekata, legalizaciju bespravnih objekata i druga pitanja od značaja za planiranje prostora i izgradnju objekata. Iznio je mišljenje da zakon ima dobra, jednostavna rješenja koja se mogu primjenjivati na dobrobit i građana koji žele da grade i investitora.

Ministar **Pavle Radulović** je saopštio da HIA sudiju treba očekivati do kraja tekuće godine i da će ona dati smjernice za ponašanja i planiranje u prostoru Boke Kotorske. Saopštio je da, s obzirom da ne smije doći do diskontinuiteta u planiranju, svi važeći planovi nastavljaju da važe, ali se neki djelovi tih planova mogu suspendovati. Istakao je da se započeti planovi mogu donositi do donošenja plana generalne regulacije.

Poslanica **mr Sanja Pavićević** izjavila je da čl. 115, 116 i 117 Predloga zakona daju velike nadležnosti lokalnoj samoupravi u odnosu na privremene objekte. Ukazala je da su poslovi delegirani lokalnim samoupravama veoma precizno predviđeni, pa je i odgovornost lako utvrditi. Govoreći o licencama, saopštila je da do sada nije bila moguća kvalitetna kontrola licenci i uvjerena je da Predlog zakona daje dobru osnovu za kvalitetno sistemsko planiranje prostora.

Predsjednik Odbora **prof. dr Petar Ivanović** ponovio je da se poslovi glavnog državnog arhitekta iz člana 87 osim za područja za koja je propisana obaveza izrade urbanističkog projekta, prenose na jedinicu lokalne samouprave, i da organ jedinice lokalne samouprave imenuje glavnog gradskog arhitektu. Podsjetio je i na rješenja člana 89 Predloga zakona kojim se uređuje upoznavanje lokalne javnosti sa građenjem.

Poslanik **Mirsad Murić** osvrnuo se na rad malih i srednjih preduzeća i u tom kontekstu naveo član 124 Predloga zakona. Konstatovao je da, u postupku revizije planske dokumentacije jedno fizičko lice neće moći da revidira sve posebne djelove tehničke dokumentacije. Zatražio je pojašnjenje pomenutog člana.

Ministar **Pavle Radulović**, odgovarajući na pitanje poslanika Murića, izjavio je da je, povodom revizije, namjera zakonopisca bila da podjednako zaštiti sve učesnike u poslu, a da ne ugrozi interes države. Tako i djelatnost revizije tehničke dokumentacije može da obavlja privredno društvo, pravno lice odnosno preduzetnik koji je dužan da za obavljanje djelatnosti revizije tehničke dokumentacije i stručnog nadzora ima najmanje po jednog zaposlenog revizora za oblasti: arhitektura, građevina, elektrotehnika i mašinstvo. Lista licenciranih revidenata biće dostupna građanima kojima će i na ovaj način biti pružena neophodna pravna sigurnost.

Poslanik **Genci Nimanbegu** se interesovao koja je uloga Morskog dobra u sistemu planiranja prostora. Istakao je da je još 2006. usvojen program privremenih objekata na koje su lokalne vlasti Ulcinja imale primjedbe, a koji je i pored toga usvojen. Interesovao se za mehanizme sprječavanja da se privremeni objekti i ubuduće grade bez saglasnosti lokalne samouprave. Tvrdi da predloženi zakon nije „tehnički propis“ jer se njime nadležnosti lokalnih

samouprava prenose na Ministarstvo, Vladu i Skupštinu Crne Gore. Saopštio je da je nedopustivo da lokalne zajednice ne donose lokalne planove i ocijenio da se radi o apsolutnoj centralizaciji. Pitanje je da li prostor Ulcinjske solane ili Velike plaže može biti u nadležnosti Vlade Crne Gore bez pitanja Skupštine opštine Ulcinj. Smatra da lokalne samouprave nemaju moć koja im pripada jer je u Crnoj Gori centralizovan poreski sistem, pa su lokalne samouprave finansijski nemoćne, što uzrokuje haotično stanje u prostoru. Iskazao je razumijevanje prema namjeri da se sa državnog nivoa uredi sistem planiranja prostora, ali i izrazio bojazan da centralizacijom to nije moguće postići. Istakao je da je najbolja odgovorna i transparentna vlast koja je najbliža narodu, što je i smisao postojanja lokalne samouprave.

Ministar **Pavle Radulović** smatra da je Predlog zakona urađen sa dobrom namjerom i da će njegova primjena pokazati moć lokalne samouprave.

Odbor je konstatovao potrebu preciziranja pojedinih normi u tekstu Predloga zakona pa je, sa šest glasova "za" i jednim glasom "uzdržan" odlučio da, shodno članu 148 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, na Predlog zakona podnese sljedeće amandmane:

AMANDMAN I

U članu 5 stav 1 tač. 14 i 28 mijenju se i glase:

„14) objekat je prostorna, funkcionalna, konstruktivna, arhitektonska, estetska, tehničko-tehnološka ili biotehnička cjelina sa ili bez instalacija, postrojenja i opreme koja se u njega ugrađuje (zgrade, inženjerski objekti, javne zelene površine, groblja i dr.);

28) zelena infrastruktura je strateški planirana mreža prirodnih i poluprirodnih područja sa drugim ekološkim oblicima, dizajnirana da obezbjeđuje širok spektar usluga ekosistema kao što su prečišćavanje vode, kvalitet vazduha, prostor za rekreaciju i ublažavanje i prilagođavanje klimatskim promjenama;“

AMANDMAN II

U članu 17 stav 5 riječi „zona zaštite“ zamjenjuju se riječima: „područja pod zaštitom do II kategorije po kategorizaciji Međunarodne unije za očuvanje prirode (IUCN), međunarodno zaštićenih područja i područja ekološke mreže.“

AMANDMAN III

U članu 48 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Ako mišljenje na urbanistički projekat jedinica lokalne samouprave i organ uprave nadležan za zaštitu kulturnih dobara ne dostave u roku iz stava 2 ovog člana smatraće se da nemaju primjedbi.“

AMANDMAN IV

U članu 54 stav 1 riječi: „organa lokalne samouprave“ zamjenjuju se riječima: „lokalne samouprave“.

AMANDMAN V

U članu 55 stav 1 tačka 12 riječi: „fazne gradnje“ zamjenjuju se riječima: „faznog građenja“.

AMANDMAN VI

U članu 66 stav 2 riječi: „iz stava 1 tačka 1 ovog člana“ zamjenjuju se riječima: „iz stava 1 tač.1 i 2 ovog člana.“

AMANDMAN VII

U članu 71 stav 2 mijenja se i glasi:

„Objektima u javnoj upotrebi iz stava 1 ovog člana smatraju se objekti namijenjeni za javno korišćenje (objekti državnih organa i lokalne samouprave, zdravstva, obrazovanja, kulture, otvoreni i zatvoreni sportski i rekreativni objekti, saobraćajni terminali, pošte).“

AMANDMAN VIII

U članu 87 stav 6 riječi: „tač. 1, 3 i 4“ brišu se.

AMANDMAN IX

U članu 88 poslije stava 6 dodaje se novi stav koji glasi:

„Glavni gradski arhitekta dužan je da idejno rješenje, zahtjev investitora za davanje saglasnosti i saglasnost iz člana 87 ovog zakona dostavi glavnom državnom arhitekti u roku od jednog dana od dana podnošenja zahtjeva odnosno davanja saglasnosti.“

AMANDMAN X

U članu 116 poslije stava 8 dodaje se novi stav koji glasi:

„Na izdavanje urbanističkih odnosno tehničkih uslova shodno se primjenjuju odredbe člana 74 ovog zakona.“

AMANDMAN XI

Član 134 mijenja se i glasi:

„Obrasce zahtjeva iz člana 50 stav 1, člana 52 stav 4, člana 74 st. 1 i 6, člana 87 stav 7, člana 104 stav 2, člana 112 stav 1, člana 136 stav 1, člana 138 stav 1, člana 156 stav 1 i člana 163 stav 1, prijave iz člana 90 stav 1, člana 91 stav 1, člana 94 stav 1, člana 98 stav 4, člana 101

stav 3, člana 113 stav 1, člana 117 stav 1, člana 120 stav 1 i člana 185 stav 5; obavještenja iz člana 89 stav 2, člana 97 st. 7 i 8 i člana 133 i izjave iz člana 85 stav 2, člana 103 stav 1, člana 129 st. 1 i 5, člana 130 stav 4 tač. 5 i 6, člana 158 stav 1 tač. 7 i 8 i stav 4 ovog zakona, propisuje Ministarstvo.“

AMANDMAN XII

Član 135 mijenja se i glasi:

„Licenca je akt kojim se utvrđuje ispunjenost uslova za obavljanje djelatnosti iz čl. 122, 123, 124 i 125 ovog zakona.

Licencu izdaje rješenjem Ministarstvo.“

AMANDMAN XIII

U članu 140 stav 1 riječ „registre“ zamjenjuje se riječju „registar“.

U stavu 2 riječ „registara“ zamjenjuju se riječju „registra“.

AMANDMAN XIV

U članu 150 stav 1 mijenja se i glasi:

„Članstvo u Komori miruje pod uslovima propisanim Statutom Komore.“

AMANDMAN XV

U članu 152 stav 9 riječ „objekte“ zamjenjuje se riječju „zgrade“.

AMANDMAN XVI

U članu 156 st. 4 i 5 brišu se.

AMANDMAN XVII

U članu 161 stav 1 tačka 4 riječi: „člana 158 stav 1 tačka 8“ zamjenjuju se riječima: „člana 158 stav 1 tačka 7 odnosno tačka 8.“

AMANDMAN XVIII

U članu 162 stav 1 mijenja se i glasi:

„Za bespravni objekat, koji se sastoji od više posebnih djelova, na kojima je ustanovljeno pravo svojine različitih vlasnika, dokazi iz člana 158 stav 1 tačka 1 i tač. 4 do 8 ovog zakona, shodno veličini objekta, dostavljaju se za cijeli objekat, a dokazi iz člana 158 stav 1 tač. 2 i 3 ovog zakona samo za posebni dio.“

AMANDMAN XIX

U članu 167 stav 4 poslije riječi: „dužan“ briše se veznik „je“.

AMANDMAN XX

U članu 168 stav 6 riječi: „iz stava 5“ zamjenjuju se riječima: „iz stava 3“.

AMANDMAN XXI

U članu 181 stav 3 tačka 3 poslije riječi: „zemljištu“ dodaju se riječi: „(list nepokretnosti, ugovor o koncesiji, odluka o utvrđivanju javnog interesa i dr.).“

AMANDMAN XXII

U članu 188 poslije stava 12 dodaju se tri nova stava koja glase:

„Tehnički pregled složenog inženjerskog objekta može da se vrši i uporedo sa građenjem objekta.

U slučaju iz stava 13 ovog člana vršilac tehničkog pregleda određuje se građevinskom dozvolom.

Na tehnički pregled koji se vrši uporedo sa građenjem objekta shodno se primjenjuju odredbe st. 1 do 11 ovog člana.“

Dosadašnji stav 13 postaje stav 16.

AMANDMAN XXIII

U članu 190 stav 3 riječi: „završetka radova“ zamjenjuju se riječima: „dobijanja izjave iz stava 4 tačka 3 ovog člana.“

AMANDMAN XXIV

U članu 201 stav 2 broj „36“ zamjenjuje se brojem „35“.

AMANDMAN XXV

U članu 204 stav 1 tačka 36 riječi: „završetka radova“ zamjenjuju se riječima: „dobijanja izjave iz člana 190 stav 4 tačka 3 ovog zakona“.

AMANDMAN XXVI

U članu 206 stav 1 tačka 23 riječi: „normativima kvaliteta“ zamjenjuju se riječima: „normama kvaliteta“.

AMANDMAN XXVII

U članu 207 stav 1 tačka 4 mijenja se i glasi:

„4) ne potpiše elektronskim potpisom svaki dio tehničke dokumentacije koju je revidovalo (član 130 stav 2); “

AMANDMAN XXVIII

U članu 209 stav 1 poslije tačke 6 dodaju se dvije nove tačke koje glase:

„7) u roku od jednog dana od dana podnošenja zahtjeva odnosno davanja saglasnosti ne objavi na internet stranici zahtjev investitora za davanje saglasnosti i saglasnost iz člana 87 stav 5 ovog zakona (član 87 stav 7);

8) u roku od jednog dana od dana podnošenja zahtjeva odnosno davanja saglasnosti ne dostavi glavnom državnom arhitekti idejno rješenje, zahtjev investitora za davanje saglasnosti i saglasnost iz člana 87 ovog zakona (član 88 stav 7); “

Dosadašnje tač. 7 do 13 postaju tač. 9 do 15.

AMANDMAN XXIX

U članu 210 stav 2 poslije tačke 1 dodaje se nova tačka koja glasi:

„2) u roku od jednog dana od dana podnošenja zahtjeva odnosno davanja saglasnosti ne dostavi glavnom državnom arhitekti idejno rješenje, zahtjev investitora za davanje saglasnosti i saglasnost iz člana 87 ovog zakona (član 88 stav 7). “

AMANDMAN XXX

U članu 212 stav 1 mijenja se i glasi:

„Propisi iz člana 4 stav 4, člana 11 stav 4, člana 13 stav 7, člana 19 stav 6, člana 21 stav 4, člana 27 stav 7, člana 43, člana 45 stav 10, člana 49 stav 11, člana 54 stav 3, člana 71 stav 6, člana 74 st. 11 i 13, člana 75 stav 2, člana 81 stav 8, člana 95 stav 2, člana 102 stav 8, člana 106 stav 2, člana 110 stav 3, člana 116 stav 8, člana 174, člana 179 stav 9, člana 185 stav 6, člana 187, člana 188 stav 16 ovog zakona donijeće se u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.“

AMANDMAN XXXI

U članu 221 stav 2 umjesto tačke na kraju stavlja se zarez i dodaju riječi: „kao i odredbe čl. 115 i 116 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG“, br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14).“

Predstavnik predlagača prihvatio je amandmane Odbora na Predlog zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata i isti postaju sastavni dio Predloga zakona shodno članu 150 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore.

Odbor je sa šest glasova „za“ i jednim glasom „protiv“ odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata.

Odbor je ovlastio Sekretarijat Odbora da prilikom pripreme Zakona za objavu otkloni tehničke i gramatičke greške.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik prof. dr Petar Ivanović.

Sjednica je završena 25. septembra u 13.15 časova.

SEKRETARKA ODBORA

mr Milena Kapa

PREDSJEDNIK ODBORA

prof. dr Petar Ivanović